

Sveučilište u Zagrebu
Građevinski fakultet



Pravilnik o zaštiti na radu



PRIJEDLOG

Na temelju članka 38. Statuta Sveučilišta u Zagrebu Građevinskog fakulteta, članka 19. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18) Fakultetsko vijeće Sveučilišta u Zagrebu Građevinskog fakulteta na svojoj . redovitoj sjednici održanoj donijelo je

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se organizacija, planiranje, provođenje, nadzor i unapređivanje zaštite na radu na Sveučilištu u Zagrebu Građevinskom fakultetu (u daljnjem tekstu: Fakultet), a posebno obveze, prava i odgovornosti poslodavca, ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu, povjerenika radnika (zaposlenika), zaposlenika, način organizacije i upravljanja sustavom zaštite na radu, postupci i pravila za siguran rad na mjestima rada, provedba procjene rizika, mjere za zaštitu zdravlja i sigurnosti pri radu, korištenje radne opreme i osobne zaštitne opreme, pravila rada u laboratorijima i drugim prostorima, sigurnost pri terenskom radu i boravku na privremenim gradilištima, osposobljavanje zaposlenika i studenata, postupci u slučaju ozljede, nezgode, opasne pojave i "near miss" događaja, pružanje prve pomoći i evakuacija, zabrana alkohola i drugih sredstava ovisnosti, zaštita osobnih podataka, video-nadzor i postupanje s trećim osobama, vođenje evidencija i postupci unutarnjeg nadzora, revizija i ažuriranje ovoga Pravilnika.

(2) Na pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom, primjenjuje se Zakon o zaštiti na radu te podzakonski akti doneseni na temelju navedenog zakona poput Pravilnika o izradi procjene rizika, Pravilnika o obavljanju poslova zaštite na radu, Pravilnika o osposobljavanju iz zaštite na radu, Pravilnika o zaštiti na radu na privremenim gradilištima, Pravilnika o mjestima rada, Pravilnika o sigurnosnim znakovima, Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada, Pravilnika o pružanju prve pomoći te drugi propisi o postupanju s kemikalijama i biološkim agensima i propisi o zaštiti od požara i eksplozivne atmosfere.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski spol.

Članak 2.

(1) Zaštita na radu sastavni je i obvezan dio svih radnih procesa na Fakultetu, uključujući znanstvene, nastavne, administrativne, tehničke, laboratorijske i terenske aktivnosti.

(2) Ovaj Pravilnik primjenjuje se na sve zaposlenike Fakulteta, studente, vanjske suradnike, izvođače radova, i druge osobe koje obavljaju aktivnosti na Fakultetu ili u njegovo ime, te na sve osobe koje borave ili rade u prostorima Fakulteta ili obavljaju aktivnosti pod njegovim nadzorom, neovisno o radnopravnom statusu.

(3) Mjesta rada obuhvaćaju predavaonice, urede, knjižnicu, računalne učionice i administrativne prostore, laboratorije, radionice, skladišta, i druge tehničke prostore, okoliš Fakulteta, parkirališta i prilaze, terenske lokacije (geodetska mjerenja, geomehanička ispitivanja, nadzor građevina, rad na prometnicama, radovi na vodotocima i dr.), privremena i pokretna gradilišta, sve druge prostore koje koristi Fakultet u okviru svojih djelatnosti.

Članak 3.

U smislu ovog Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- a. Poslodavac – Fakultet, zastupan po dekanu
- b. Zaposlenik – osoba u radnom odnosu s Fakultetom
- c. Osoba na radu – fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod poslodavca ali za njega obavlja određene aktivnosti
- d. Ovlaštenik – osoba kojoj je dekan pisanim putem prenio određena prava i obveze iz područja zaštite na radu
- e. Stručnjak zaštite na radu – osoba koja ispunjava propisane uvjete i obavlja stručne poslove zaštite na radu
- f. Radna oprema – strojevi, uređaji, alati, instrumenti, informatička oprema i drugi predmeti koji se koriste pri radu
- g. Osobna zaštitna oprema (OZO) – oprema za zaštitu od rizika na radu (kacige, rukavice, zaštitna odjeća, naočale, zaštita sluha, pojasevi i dr.)
- h. Opasna pojava – svaka pojava koja može uzrokovati ozljedu, bolest, štetu ili prekid rada
- i. privremeno gradilište – gradilište definirano posebnim propisima
- j. Terenski rad – rad koji se obavlja izvan prostorija Fakulteta
- k. Specifične skupine zaposlenika – trudnice, maloljetnici, zaposlenici smanjene radne sposobnosti i druge posebno osjetljive skupine
- l. Ozljeda na radu – svaka fizička ili psihička ozljeda nastala tijekom rada ili u vezi s radom (uključujući laboratorije, radionice, pokusne hale, terenski rad i aktivnosti studenata)
- m. Incident – događaj koji je uzrokovao materijalnu štetu, opasnu pojavu, oštećenje opreme, ali nije rezultirao ozljedom osobe
- n. Near miss – događaj koji je *mogao* uzrokovati ozljedu ili štetu, ali zbog slučaja ili intervencije nije došlo do štetnih posljedica. Near miss je jednako važan za analizu kao i ozljeda
- o. Teška ozljeda – ozljeda koja zahtijeva intervenciju hitne pomoći, operativni zahvat, hospitalizaciju ili može uzrokovati trajne posljedice
- p. Lakše ozljede – ogrebotine, manje posjekotine, kontuzije ili nelagoda koje se mogu sanirati prvom pomoći

II. ORGANIZIRANOST SUSTAVA ZAŠTITE NA RADU

Članak 4.

(1) Organizacija zaštite na radu na Fakultetu obuhvaća sve osobe na radu, sve prostore rada i sve aktivnosti Fakulteta, uključujući nastavne, znanstvene, stručne, tehničke i administrativne poslove.

(2) Sustav zaštite na radu na Fakultetu čine:

- a. poslodavac
- b. ovlaštenici poslodavca
- c. stručnjak zaštite na radu

- d. Odbor za zaštitu na radu
- e. povjerenik radnika (zaposlenika) za zaštitu na radu
- f. zaposlenici
- g. studenti
- h. vanjski suradnici i druge osobe na radu
- i. ustanova medicine rada i druge ovlaštene osobe.

(3) Zaštita na radu temelji se na načelima odgovornosti svih sudionika i međusobne suradnje radi unaprjeđenja sigurnosti, prevencije (rizici se sprječavaju na izvoru, uklanjanjem ili smanjenjem opasnosti na najmanju razinu koja je razumno ostvariva), procjene rizika (svi poslovi i procesi moraju biti obuhvaćeni procjenom rizika, uključujući uredski rad, laboratorije, terenski rad i gradilišta), prilagodbe rada zaposleniku, planiranja, nadzora i stalnog unapređivanja i usklađivanja s novim znanstvenim i tehničkim spoznajama.

(4) Fakultet je obavezan osigurati uvjete i resurse potrebne za učinkovitu provedbu zaštite na radu.

Članak 5.

(1) Dekan predstavlja poslodavca te je u skladu sa zakonom odgovoran za organizaciju i provedbu zaštite na radu zaposlenika u svim dijelovima i u svim radnim postupcima na Fakultetu.

(2) Dekan osigurava:

- a. donošenje i ažuriranje ovog Pravilnika te svih internih akata iz zaštite na radu
- b. imenovanje ovlaštenika poslodavca za provedbu zaštite na radu
- c. zapošljavanje ili ugovaranje stručnjaka zaštite na radu
- d. izradu procjene rizika i njezino redovito ažuriranje
- e. provedbu mjera iz godišnjeg plana zaštite na radu
- f. osiguravanje financijskih i materijalnih sredstava za provedbu zaštite na radu
- g. provođenje ispitivanja radnog okoliša i radne opreme
- h. organizaciju zdravstvenih pregleda zaposlenika
- i. dostupnost dokumentacije i informacija svim osobama na radu
- j. suradnju s inspekcijskim tijelima Republike Hrvatske
- k. provedbu mjera evakuacije, zaštite od požara i pružanja prve pomoći.

(3) Dekan donosi odluke i rješenja potrebna za učinkovitu provedbu zaštite na radu.

(4) Dekan može pojedine obveze prenijeti ovlaštenicima, ali odgovornost poslodavca nije prenosiva.

Članak 6.

(1) Ovlaštenici poslodavca su zaposlenici kojima je poslodavac, neovisno o drugim ugovorenim poslovima, dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu, a imenuje ih dekan uzimajući u obzir organizaciju rada i odgovorna mjesta u Zavodima, laboratorijima i ostalim ustrojstvenim jedinicama.

(2) Ovlaštenici odgovaraju za neposrednu i pravilnu provedbu zaštite na radu i mjera u svojim organizacijskim jedinicama te za svoj rad odgovaraju dekanu.

(3) Ovlaštenici imaju sljedeće obveze:

- a. provoditi mjere zaštite na radu utvrđene procjenom rizika
- b. upoznati zaposlenike i studente s rizicima i pravilima sigurnog rada
- c. radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika
- d. radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada

- e. posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati
 - f. osigurati korištenje propisanih osobnih zaštitnih sredstava i nadzirati ispravnost radne opreme te odmah isključiti iz uporabe opremu koja predstavlja rizik
 - g. osigurati sigurno izvođenje laboratorijskih i terenskih vježbi
 - h. prijaviti svaku opasnu pojavu, nezgodu, ozljedu ili kvar
 - i. osigurati da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te ne uzimaju druga sredstva ovisnosti odnosno zabraniti rad zaposlenicima koji su pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada
 - j. surađivati sa stručnjakom zaštite na radu i medicinom rada
 - k. sudjelovati u izradi planova evakuacije i provedbi vježbi te osigurati potreban broj zaposlenika osposobljenih za evakuaciju i spašavanja, za pružanja prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu
 - l. nadzire da se rad obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne i osobne zaštitne opreme te da se koristi propisana zaštitna oprema i druge obveze utvrđene Zakonom o zaštiti na radu.
- (4) Ovlaštenik može zaposleniku ili studentu zabraniti rad ako utvrdi da je ugrožena sigurnost.
- (5) Ovlaštenik ne smije biti stavljen u nepovoljniji položaj zbog poduzimanja aktivnosti u skladu s pravilima zaštite na radu.

Članak 7.

- (1) Stručnjak zaštite na radu je zaposlenik kojeg je poslodavac odredio za obavljanje poslova zaštite na radu i koji ispunjavanja uvjete za obavljanje tih poslova.
- (2) Fakultet zapošljava stručnjaka zaštite na radu ili ugovara obavljanje poslova s ovlaštenom osobom.
- (3) Stručnjak zaštite na radu obavlja poslove zaštite na radu propisane zakonom i ovim Pravilnikom, a osobito:
- a. sudjeluje u postupku izrade procjene rizika i poslovnih planova i programa poslovanja u dijelu koji se odnosi na zaštitu na radu
 - b. provodi unutarnji nadzor i prati provedbu mjera zaštite na radu
 - c. vodi evidencije o ispitivanjima opreme, obavljenim osposobljavanjima i drugim obvezama
 - d. sudjeluje u istragama ozljeda i opasnih pojava
 - e. osposobljava zaposlenike, poslodavca, povjerenika radnika i ovlaštenika za rad na siguran način te djeluje u odboru za zaštitu na radu
 - f. daje pisane upute, mišljenja i preporuke ovlaštenicima i zaposlenicima
 - g. sudjeluje u organizaciji evakuacija, vježbi i hitnih postupaka
 - h. komunicira s inspekcijama, ovlaštenim organizacijama i medicinom rada
 - i. nadzire poslove vanjskih izvođača u dijelu koji se odnosi na sigurnost
 - j. izrađuje godišnja izvješća o stanju zaštite na radu.
- (4) Stručnjak zaštite na radu ima pravo pristupa svim prostorima i evidencijama potrebnima za provedbu zakona.

Članak 8.

- (1) Odbor za zaštitu na radu je savjetodavno tijelo i osniva se radi planiranja, nadziranja i unapređivanja sustava sigurnosti i zdravlja.
- (2) Odbor čine:

- Dekan ili njegov ovlaštenik (predstavnik ovlaštenika)
- Stručnjak zaštite na radu
- Specijalist medicine rada
- Povjerenik radnika (zaposlenika) za zaštitu na radu - ako je imenovan

(3) Odbor se, sukladno Zakonu, sastaje najmanje jednom u šest mjeseci, a po potrebi i češće i o radu vodi zapisnik. Iznimno od toga, u slučaju smrti, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležne inspekcije kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, predsjednik odbora saziva sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede.

(4) Odbor:

- a. usvaja izvješća o stanju zaštite na radu
- b. daje prijedloge mjera za poboljšanje sigurnosti
- c. razmatra uzroke ozljeda i opasnih pojava
- d. prati provedbu preporuka inspekcijskih nadzora
- e. predlaže izmjene i nadopune ovog Pravilnika
- f. sudjeluje u izradi godišnjeg plana mjera zaštite na radu i druge poslove određene Zakonom o zaštiti na radu.

Članak 9.

(1) Povjerenik radnika (zaposlenika) za zaštitu na radu je zaposlenik koji je izabran od strane zaposlenika sukladno važećim propisima da zastupa interese zaposlenika na području zaštite na radu.

(2) Povjerenik ima pravo:

- a. pristupa svim mjestima rada radi provjere sigurnosti
- b. sudjelovanja u istragama ozljeda
- c. davanja prijedloga mjera poboljšanja sigurnosti
- d. uvida u dokumente i evidencije u vezi zaštite na radu
- e. sudjelovanja na sastancima Odbora za zaštitu na radu i druga prava određena Zakonom o zaštiti na radu.

(3) Povjerenik zbog obavljanja dužnosti ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale zaposlenike.

Članak 10.

(1) Kada radove na Fakultetu izvode druge pravne ili fizičke osobe, Fakultet je obavezan osigurati koordinaciju zaštite na radu.

(2) Vanjski izvođač mora prije početka rada dostaviti:

- procjenu rizika
- dokaze o osposobljenosti svojih zaposlenika
- popis osobne zaštitne opreme
- imenovanog voditelja radova
- plan sigurnosti i zdravlja (ako je riječ o gradilištu).

(3) Ovlaštenik Fakulteta može udaljiti zaposlenika vanjskog poslodavca ako ugrožava sigurnost, ne koristi obveznu zaštitnu opremu i krši pravila zaštite na radu.

(4) Izvođač radova mora poštovati interne upute Fakulteta i pridržavati se oznaka i zabrana.

Članak 11.

- (1) Fakultet osigurava prethodne i periodične zdravstvene preglede zaposlenika sukladno propisima.
- (2) Medicini rada dostavljaju se podaci iz procjene rizika i opis poslova zaposlenika.
- (3) Nalazi medicine rada smatraju se povjerljivim zdravstvenim podacima.

Članak 12.

Sve osobe koje borave na Fakultetu dužne su:

- a. poštivati sva pravila zaštite na radu i interne upute
- b. koristiti osobnu zaštitnu opremu prema procjeni rizika
- c. prijaviti svaku nepravilnost ili opasnu situaciju
- d. čuvati opremu i održavati red i čistoću
- e. sudjelovati u osposobljavanju i uvježbavanju
- f. ne započinjati rad bez odobrenja odgovorne osobe
- g. čuvati integritet opreme, instrumenata i instalacija.

Članak 13.

- (1) Studenti su obvezni pridržavati se svih pravila sigurnog rada.
- (2) Studenti ne smiju izvoditi laboratorijske, terenske ili druge opasne aktivnosti bez nadzora nastavnika ili ovlaštene osobe.
- (3) Studenti su dužni:
 - a. sudjelovati u uvodnom osposobljavanju za laboratorije
 - b. koristiti propisanu obveznu zaštitnu opremu
 - c. postupati s opremom pažljivo i prema uputama
 - d. odmah prijaviti nezgodu, ozljedu ili opasnu okolnost
 - e. poštovati zabrane i oznake u prostorima Fakulteta.

III. PROCJENA RIZIKA I PLANIRANJE ZAŠTITE

Članak 14.

- (1) Procjena rizika predstavlja temeljni dokument sustava zaštite na radu na Fakultetu i obvezno se izrađuje i provodi u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu i Pravilnika o izradi procjene rizika.
- (2) Procjenom rizika utvrđuju se opasnosti, štetnosti i naponi na mjestima rada, razina rizika, mjere za njegovo uklanjanje ili smanjenje te odgovorne osobe za provedbu mjera.
- (3) Procjena rizika mora obuhvatiti sve aktivnosti Fakulteta, uključujući uredski i administrativni rad, laboratorijske aktivnosti, pokuse, ispitivanja i rad s opremom, rad u radionicama, skladištima i tehničkim prostorima, terenski rad i rad u okolišu, privremena gradilišta i projektna istraživanja, rad izvan prostorija Fakulteta (gostovanja, radionice, stručni posjeti), aktivnosti s posebnim rizicima (kemikalije, biološki agensi, fizikalni rizici), rad studenata i rad osoba vanjskih poslodavaca kada rade na Fakultetu.
- (4) Niti jedna radna aktivnost ne smije započeti prije nego što je obuhvaćena procjenom rizika.
- (5) Procjena rizika izrađuje se odnosno ažurira:
 - a. prilikom početka rada Fakulteta ili početka novih aktivnosti
 - b. kod uvođenja nove radne opreme, tehnologije, kemikalija ili postupaka

- c. kod promjene organizacije rada
- d. kod ozljede na radu, ponavljajućih nezgoda ili near miss događaja te u drugim propisanim slučajevima.

(6) Ažurirana verzija procjene rizika mora se čuvati trajno u elektroničkom i pisanom obliku i mora biti dostupna dekanu, ovlaštenicima, stručnjaku zaštite na radu, voditeljima laboratorija, predstavnicima studenata kada je riječ o studentskim aktivnostima, a ostalim zaposlenicima po upitu.

Članak 15.

(1) Svake godine stručnjak zaštite na radu u suradnji s ovlaštenicima predlaže dekanu Godišnji plan mjera zaštite na radu koji obvezno sadrži:

- a. rezultate prethodne procjene rizika
- b. plan ispitivanja radnog okoliša
- c. plan ispitivanja radne opreme
- d. plan osposobljavanja zaposlenika i studenata
- e. plan nabave osnovne ili obvezne zaštitne opreme i druge opreme
- f. plan održavanja i investicija
- g. plan aktivnosti Odbora za zaštitu na radu.

(2) Godišnji plan donosi dekan, a njegova provedba obvezna je za sve ustrojstvene jedinice Fakulteta.

Članak 16.

(1) Svi zaposlenici i studenti imaju pravo biti upoznati s relevantnim dijelovima procjene rizika koji se na njih odnose.

(2) Voditelji laboratorija i terenskih aktivnosti obvezni su studentima omogućiti uvid u rizike prije početka rada.

(3) Zaposlenici i studenti obvezni su raditi na način kojim se rizici svode na najmanju moguću mjeru i obvezni su prijaviti svaku opasnost, oštećenje opreme ili near miss.

(5) Zaposlenici i studenti ne smiju raditi na opremi za koju nisu osposobljeni i ne smiju uvoditi izmjene u laboratorijske postupke bez odobrenja odgovorne osobe.

Članak 17.

(1) Ako zaposlenik ili ovlaštenik utvrdi okolnosti koje mogu povećati rizik, dužan je:

- a. odmah obustaviti rad ako postoji neposredna opasnost
- b. obavijestiti ovlaštenika i stručnjaka za zaštitu na radu
- c. provesti privremene mjere zaštite
- d. dokumentirati događaj kao opasnu pojavu ili near miss.

(2) Nakon uklanjanja rizika rad se može nastaviti isključivo uz odobrenje ovlaštenika.

IV. MJESTA RADA I RADNI OKOLIŠ

Članak 18.

(1) Mjesta rada na Fakultetu moraju biti uređena i održavana tako da osiguravaju sigurnost i zdravlje osoba na radu, u skladu s Pravilnikom o mjestima rada i važećim posebnim propisima.

(2) Mjesta rada moraju omogućiti:

- a. sigurno kretanje
- b. siguran rad

- c. nesmetanu evakuaciju
- d. adekvatne uvjete mikroklimе
- e. dovoljnu rasvjetu
- f. zaštitu od požara
- g. uređenost i čistoću radnih površina.

(3) Prohodnost svih hodnika, stepeništa i evakuacijskih putova mora se osigurati u svakom trenutku, a vrata na evakuacijskim putovima moraju se otvarati u smjeru evakuacije i ne smiju biti blokirana predmetima, opremom ili materijalima.

(4) Sva mjesta rada moraju biti označena propisanim sigurnosnim znakovima.

Članak 19.

(1) Uredi i administrativni prostori moraju biti opremljeni ergonomskim radnim stanicama, uključujući podesive stolice, stolove odgovarajuće visine, monitore postavljene na pravilnu visinu i rasvjetu koja sprječava refleksije.

(2) Kod rada s računalom:

- a. udaljenost zaslona od očiju zaposlenika ne smije biti manja od 500 mm, slika stabilna i postolje pomično
- b. radni stolac mora biti stabilan, sa podesivom visinom i naslonom za cijela leđa
- c. radni prostor adekvatno osvijetljen s ventilacijom te moraju biti osigurani i drugi minimalni zahtjevi određeni propisom

(3) Zaposlenici u uredima moraju biti osposobljeni o pravilnom ergonomski zdravom radu.

Članak 20.

(1) Pri rasporedu poslova mora se voditi računa o mogućem preopterećenju zaposlenika, posebno u administrativnim jedinicama i nastavnim jedinicama.

(2) Potrebno je planirati radne zadatke tako da se izbjegava:

- dugotrajni rad u prisilnom položaju
- monotoni poslovi bez pauza
- rad pod intenzivnim vremenskim pritiskom.

(3) Zaposlenici koji su izloženi psihosocijalnim rizicima moraju imati pristup mjerama potpore.

Članak 21.

(1) Rasvjeta mora biti prirodna ili umjetna, odgovarajuće jačine, usmjerena i bez odsjaja.

(2) Laboratoriji moraju imati jaču i precizno usmjerenu rasvjetu.

(3) Prostorije za rad na računalima moraju imati indirektnu rasvjetu koja ne stvara blještanje.

(4) Hitna rasvjeta mora biti postavljena na svim mjestima gdje je propisana zakonom.

Članak 22.

(1) Temperatura u radnim prostorima mora biti u skladu s propisanim normama (u pravilu 18–26 °C, ovisno o vrsti rada).

(2) Laboratoriji s kemikalijama moraju imati mehaničku ventilaciju i digestore.

(3) Prostorije s velikim brojem računala moraju imati sustave ventilacije ili klimatizacije.

(4) Prostor u kojem se radi s bitumenom, cementom, prašinama i sl. mora imati lokalnu ventilaciju.

Članak 23.

- (1) U prostorijama gdje se koristi strojna oprema mora se redovito mjeriti razina buke.
- (2) Ako je buka iznad graničnih vrijednosti, zaposlenici i studenti moraju koristiti zaštitu sluha.
- (3) Oprema koja stvara vibracije mora biti na amortizacijskim podlogama.

Članak 24.

- (1) U laboratorijima i radionicama mora biti osigurano:
 - lokalno odsisavanje
 - digestori za kemijske radove
 - zaštitni usisi kod brušenja i rezanja
 - redovito servisiranje ventilacijskih sustava.
- (2) Zabranjeno je raditi s kemikalijama izvan digestora ili bez odgovarajuće zaštite.

Članak 25.

- (1) Red i čistoća sastavni su dio zaštite na radu.
- (2) U svim radnim prostorijama moraju se uklanjati:
 - nepotrebni predmeti
 - otpadni materijali
 - proliveni kemijski ili vodeni sadržaji
 - odlaganje opreme u prolazima.
- (3) Radni prostori moraju se čistiti prema planu održavanja.
- (4) U laboratorijima i skladištima mora se voditi posebna evidencija čišćenja i zbrinjavanja otpada.
- (5) Sanitarni čvorovi, garderobe, tuševi i blagovaonice moraju biti u skladu s posebnim propisima te se moraju redovito čistiti i održavati.

Članak 26.

- (1) U prostore s posebnim uvjetima rada spadaju:
 - a. prostori s opasnim kemikalijama
 - b. prostori s mogućnošću stvaranja eksplozivne atmosfere
 - c. prostori s visokotlačnim uređajima
 - d. prostori s povećanim rizikom od požara
 - e. prostori s teškom strojnom opremom
 - f. pokusne hale za konstrukcijska ispitivanja.
- (2) Za ove prostore vrijede dodatni zahtjevi:
 - ograničen pristup
 - obvezno posjedovanje uputa za rad
 - obvezna osobna zaštitna oprema
 - obvezna prisutnost ovlaštene osobe.

Članak 27.

- (1) Ovlaštenici su obvezni redovito obilaziti mjesta rada radi provjere sigurnosnih uvjeta.
- (2) Sve nedostatke potrebno je prijaviti stručnjaku zaštite na radu i ukloniti u najkraćem roku.
- (3) Fakultet mora voditi evidenciju održavanja mjesta rada.

V. RADNA OPREMA I SREDSTVA RADA

Članak 28.

(1) Radna oprema obuhvaća sve strojeve, uređaje, alate, instrumente, instalacije, laboratorijsku opremu, računalnu opremu te sve druge predmete koji se koriste pri radu, učenju, istraživanju ili izvođenju pokusa.

(2) Radna oprema mora zadovoljavati sigurnosne i tehničke zahtjeve prema posebnim propisima.

(3) Radna oprema ne smije se koristiti ako je neispravna, oštećena ili ako njezina uporaba predstavlja rizik.

(4) S radnom opremom smiju raditi samo osobe koje su:

- a. osposobljene za siguran rad
- b. upoznate s rizicima i uputama
- c. ovlaštene od strane nadležnog ovlaštenika ili voditelja laboratorija.

Članak 29.

(1) Prije nabave radne opreme, Fakultet je dužan provjeriti:

- a. tehničke karakteristike i sigurnosne zahtjeve
- b. usklađenost s propisima (CE oznaka, deklaracije sukladnosti, upute proizvođača)
- c. uvjete instalacije
- d. potrebu za dodatnim zaštitnim sustavima (ventilacija, odsisavanje, zaštitne barijere)
- e. potrebu za specijaliziranim osposobljavanjem.

(2) Prije stavljanja opreme u uporabu mora se provesti:

- a. inicijalno ispitivanje radne opreme (ovlaštena osoba)
- b. tehnički pregled instalacija
- c. probni rad
- d. izrada ili ažuriranje uputa za rad
- e. procjena rizika povezana s opremom.

Članak 30.

(1) Za svu radnu opremu moraju postojati pisane upute za siguran rad, uključujući:

- opis opreme i namjene
- upute za rukovanje
- prikaz sigurnosnih funkcija
- popis mogućih opasnosti
- propisanu osnovnu zaštitnu opremu
- postupak u slučaju kvara, nezgode ili opasne pojave.

(2) U laboratorijima upute moraju biti dostupne na svakom radnom mjestu u tiskanom i/ili elektroničkom obliku.

(3) Upute smiju izrađivati samo stručne i kompetentne osobe (voditelj laboratorija, ovlaštenik i stručnjak za zaštitu na radu).

Članak 31.

(1) Radna oprema mora se redovito održavati i servisirati prema:

- preporukama proizvođača
- internim procedurama
- propisima (osobito oprema pod tlakom i električne instalacije).

(2) Održavanje može provoditi samo:

- ovlaštenu servisera
- kvalificirani tehničar
- osoba s dokazivo stečenom kompetencijom.

(3) Na strojevima i opremi mora se voditi evidencija održavanja koja sadrži:

- datum i vrstu održavanja
- izvedene radove
- potpis osobe koja je radove izvela
- potvrdu o ispravnosti opreme.

Članak 32.

(1) Fakultet je obavezan provoditi periodička ispitivanja radne opreme sukladno zakonima i normama, u rokovima propisanim posebnim propisima i procjenom rizika.

(2) Obvezna ispitivanja obuhvaćaju posebice:

- a. električne instalacije i opremu
- b. opremu pod tlakom
- c. dizala, sustave ventilacije i odsisavanja
- d. stabilne i nestabilne strojeve u laboratorijima.

(3) Ispitivanja smiju provoditi samo ovlaštene osobe i ovlaštenu laboratoriju.

(4) Svi zapisnici moraju se čuvati najmanje 10 godina.

Članak 33.

(1) Prijenosni alati (električni, pneumatski, ručni) moraju biti redovito pregledani.

(2) Svaki prijenosni uređaj mora imati:

- ispravnu zaštitu
- neoštećeni kabel
- funkcionalni prekidač
- mehaničku zaštitu noža, diska, svrdla ili pile.

(3) Zabranjeno je raditi prijenosnim alatima u mokrim prostorima bez zaštite.

(4) Skladištenje mora biti organizirano tako da omogućuje sigurno rukovanje materijalima i opremom.

(5) Teški materijali moraju biti smješteni na nižim policama.

(6) Kemikalije se moraju skladištiti u:

- označenim ormarićima
- vatrootpornim ormarima (ako je primjenjivo)
- digestorskim prostorima (za hlapljive tvari).

Članak 34.

(1) Osobna zaštitna oprema mora biti korištena kada je propisana procjenom rizika ili internim uputama.

(2) Oprema koju Fakultet osigurava uključuje:

- zaštitne naočale
- rukavice
- zaštitu sluha
- kacige

- zaštitnu odjeću i obuću
- sigurnosne pojaseve (rad na visini)
- reflektirajuće prsluke (terenski rad).

(3) Osobna zaštitna oprema mora biti ispravna, čista, pravilno korištena i zamijenjena prema potrebi.

(4) Studentima se osobna zaštitna oprema mora osigurati za laboratorijske i terenske vježbe.

Članak 35.

(1) Studenti i osobe bez iskustva smiju koristiti opremu samo pod nadzorom nastavnika ili ovlaštene osobe.

(2) Svaka opasna aktivnost mora imati:

- jasno definiran postupak
- ograničen broj sudionika
- prisutnu osposobljenu osobu
- pripremljen prostor i opremu za hitne situacije.

Članak 36.

(1) Oprema koja je oštećena mora se odmah isključiti iz uporabe i označiti „NE UPOTREBLJAVAJ“.

(2) U slučaju incidenta rad se mora prekinuti, a događaj prijaviti ovlašteniku i stručnjaku za zaštitu na radu.

(3) O opasnoj pojavi mora se voditi zapisnik.

VI. LABORATORIJI I DRUGE RADIONICE

Članak 37.

(1) Laboratoriji i radionice Fakulteta smatraju se prostorima s povećanim rizicima te se u njima primjenjuju posebne mjere zaštite na radu.

(2) U ovim prostorima smiju boraviti samo:

- a. zaposlenici i suradnici kojima je to radna obveza
- b. studenti uz nadzor nastavnika ili ovlaštene osobe
- c. vanjske osobe uz prethodnu najavu, uz nadzor voditelja laboratorija.

(3) Ulaz u laboratorije mora biti označen sigurnosnim znakovima, uključujući:

- znakove opasnosti
- obvezne mjere osobne zaštitne opreme
- zabrane
- upute za ponašanje.

(4) Svi laboratoriji moraju imati istaknute upute za postupanje u opasnim situacijama i kontakt brojeve odgovornih osoba.

Članak 38.

(1) Svaki laboratorij mora imati imenovanog voditelja kojeg imenuje dekan na prijedlog predstojnika zavoda unutar kojega je laboratorij.

(2) Voditelj laboratorija odgovoran je za:

- a. provedbu mjera zaštite na radu u laboratoriju
- b. izradu i ažuriranje uputa za rad

- c. organizaciju i nadzor nad studentskim vježbama
- d. ispravnost i održavanje opreme, vođenje evidencija o opasnim tvarima i opremi
- e. provjeru osnovne zaštitne opreme i propisanih mjera prije početka rada
- f. ograničavanje pristupa neovlaštenim osobama
- g. provođenje obuke svih korisnika laboratorija prije rada.

(3) Voditelj laboratorija može zabraniti rad osobi koja krši pravila sigurnosti.

Članak 39.

(1) Rad u laboratoriju mora biti organiziran tako da:

- a. se rizici svedu na najmanju moguću mjeru
- b. se istovremeno radi samo na onim mjestima koja se mogu nadzirati
- c. je prisutan minimalan broj osoba potrebnih za izvođenje aktivnosti
- d. su svi sudionici upoznati s uputama i planom vježbe.

(2) Studentima i osobama koje prvi put rade u laboratoriju mora se održati uvodno osposobljavanje.

(3) Nije dopušten rad u laboratoriju bez osnovne zaštitne opreme koja je propisana procjenom rizika.

(4) Svi korisnici laboratorija prije početka rada moraju potpisati izjavu o upoznavanju s pravilima sigurnosti.

Članak 40.

(1) Osnovna zaštitna oprema u laboratorijima obvezna je prema vrsti opasnosti i mora biti jasno istaknuta na ulazu.

(2) Uobičajena osnovna zaštitna oprema uključuje:

- zaštitne naočale
- laboratorijski mantil ili zaštitnu odjeću
- zaštitne rukavice
- zaštitu sluha (ako je potrebna)
- zaštitnu obuću
- masku ili respirator (kod izloženosti prašini, kemikalijama ili biološkim agensima).

(3) Osnovna zaštitna oprema mora biti prilagođena vrsti rada, higijenski ispravna i zamijenjena kada prestane štiti.

(4) Osnovna zaštitna oprema za jednokratnu uporabu mora se odlagati u za to predviđene spremnike.

Članak 41.

(1) Kemikalije, ako se koristi, smiju se koristiti samo u skladu s uputama proizvođača, sigurnosno-tehničkim listovima i internim procedurama.

(2) Obvezno je:

- a. provoditi rad s hlapljivim ili toksičnim kemikalijama u digestoru
- b. označiti sve posude i boce vidljivim oznakama (GHS)
- c. voditi evidenciju zaliha kemikalija
- d. skladištiti kemikalije u za to predviđenim ormarima.

(3) Zabranjeno je:

- prelijevati kemikalije iz izvorne ambalaže bez označavanja
- držati neoznačene spremnike
- koristiti kemikalije kojima je istekao rok
- odlagati kemikalije u odvod ili WC.

(4) Pri radu s kiselinama, lužinama i otapalima mora biti dostupan pribor prve pomoći (ispirna tekućina, neutralizatori).

Članak 42.

(1) Rad s biološkim materijalima (uzorci tla, vode, sedimenta, otpadnih voda, mikroorganizmi iz prirode) mora se izvoditi prema principima biosigurnosti.

(2) Obvezno je:

- koristiti zaštitne rukavice i naočale
- oprati ruke nakon rada
- dezinficirati površine
- koristiti sterilni pribor kada je potrebno
- odlagati biološki otpad u posebne spremnike.

(3) Zabranjeno je konzumiranje hrane i pića u laboratorijima.

Članak 43.

(1) Oprema koja se koristi za ispitivanje mehaničkih svojstava materijala i konstrukcija, u Laboratorijima konstrukcija, materijala i tehničke mehanike (preše, zatezni strojevi, posmični uređaji) smatra se osobito opasnom opremom.

(2) Prije korištenja ovakve opreme obvezno je:

- a. osposobljavanje i ovlaštenje korisnika
- b. provjera ispravnosti hidrauličkog sustava
- c. provjera zaštitnih ograda i blokada
- d. postavljanje zaštitnih barijera oko zone ispitivanja.

(3) Zabranjeno je:

- stajati u osi ispitivanog uzorka
- pristupati opremi tijekom ispitivanja
- mijenjati uzorak ili opterećenje dok je stroj pod tlakom
- koristiti opremu bez zaštitnih ograda.

(4) Testovi koji uključuju visoka opterećenja i pucanje uzoraka moraju imati zaštitne ekrane i definiranu sigurnosnu zonu.

Članak 44.

(1) Laboratoriji geotehnike i prometnica sadrže opremu i materijale koji nose posebne rizike (drobljenje agregata, kompaktori, vibracijske ploče, rotirajuće opreme).

(2) Obvezno je:

- koristiti zaštitu sluha i respiratornu zaštitu kada je potrebno
- provoditi rad s vibrirajućom opremom na stabilnoj podlozi
- koristiti mehaničke hvataljke za rukovanje teškim uzorcima
- osigurati ventilaciju kod rada s bitumenom.

Članak 45.

(1) Laboratoriji hidrotehnike uključuju modele tokova, spremnike s vodom, pumpe i električne instalacije u vlažnom okruženju.

(2) Obvezno je:

- koristiti zaštitnu obuću protiv klizanja

- paziti na mogućnost električnog udara u blizini vode
- označiti mokre površine
- spriječiti prskanje u blizini električnih ormara
- odmah čistiti proljevanja.

Članak 46.

U laboratorijima i radionicama zabranjeno je jesti, piti i pušiti, raditi samostalno bez nadzora, unositi privatne električne uređaje, koristiti neispitane kemikalije, popravljati opremu bez ovlasti, ostavljati uključenu opremu bez nadzora, raditi u otvorenoj obući ili bez osnovne zaštitne opreme i raditi pod utjecajem alkohola ili psihoaktivnih tvari.

Članak 47.

- (1) U slučaju nezgode rad mora biti odmah prekinut.
- (2) Nezgoda se mora prijaviti voditelju laboratorija i stručnjaku zaštite na radu.
- (3) Laboratoriju moraju biti dostupni:
 - ormarić prve pomoći
 - tuš za ispiranje tijela (gdje je potrebno)
 - ispirać za oči
 - aparat za gašenje požara.
- (4) Nakon nezgode provodi se analiza i poduzimaju korektivne mjere.

VII. STUDENTI – POSEBNE ODREDBE

Članak 48.

- (1) Student se u smislu Zakona o zaštiti na radu smatra osobom na radu kada sudjeluje u nastavnim, istraživačkim, laboratorijskim, terenskim ili projektnim aktivnostima.
- (2) Sve odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na zaposlenike odnose se i na studente kada obavljaju aktivnosti koje uključuju rizike.
- (3) Student nema pravo samostalno odlučivati o izvođenju opasnih aktivnosti, izmjeni postupaka ili korištenju opreme izvan uputa nastavnika ili voditelja laboratorija.

Članak 49.

- (1) Studenti su dužni:
 - a. pridržavati se odredbi ovog Pravilnika i drugih procedura Fakulteta
 - b. pridržavati se uputa nastavnika, asistenta ili voditelja laboratorija
 - c. koristiti propisanu osobnu zaštitnu opremu
 - d. odraditi uvodno osposobljavanje prije početka laboratorijskih i terenskih aktivnosti
 - e. odmah prijaviti svaki incident, nezgodu, ozljedu ili opasnu pojavu
 - f. čuvati opremu, instrumente, modele i sve resurse Fakulteta
 - g. ne započinjati rad bez nadzora
 - h. ne ulaziti u prostore s posebnim uvjetima rada bez ovlasti.
- (2) Studenti koji ne poštuju ove obveze mogu biti udaljeni s nastave ili laboratorijske vježbe.

Članak 50.

- (1) Prije početka rada u laboratorijima ili na terenskim vježbama, student mora proći uvodno osposobljavanje za siguran rad koje uključuje:

- a. osnovna načela sigurnosti
- b. upoznavanje s rizicima
- c. korištenje osobne zaštitne opreme
- d. pravila ponašanja u laboratoriju
- e. osnovne postupke prve pomoći i evakuacije
- f. upoznavanje s opremom za hitne situacije.

(2) Studenti smiju započeti praktične aktivnosti samo nakon što su potpisali potvrdu o upoznavanju s pravilima.

(3) Studenti koji nisu prošli osposobljavanje ne smiju sudjelovati u laboratorijskom ni terenskom radu.

Članak 51.

(1) Studenti smiju raditi u laboratoriju isključivo u prisutnosti nastavnika, asistenta ili ovlaštene osobe.

(2) Studenti smiju raditi samo one postupke koji su sastavni dio nastavnog sadržaja i koji su im objašnjeni i demonstrirani.

(3) Zabranjeno je:

- a. samovoljno pokretanje opreme
- b. rad s opremom koja nije obuhvaćena izvježbanim nastavnim sadržajem
- c. korištenje laboratorija izvan organiziranog termina
- d. boravak u laboratoriju bez prisutnosti nastavnika
- e. unošenje hrane i pića u laboratorij.

(4) Student mora odmah obavijestiti nastavnika o:

- kvara opreme
- proljevanju kemikalija
- oštećenju uzoraka ili opreme
- svakom incidentu ili near miss događaju.

Članak 52.

(1) Studenti se ne smiju baviti radom s opasnim kemikalijama bez izravnog nadzora osoblja.

(2) Kod rada s kemikalijama student mora:

- koristiti rukavice, naočale i mantil
- raditi isključivo u digestoru s uključenom ventilacijom
- odlagati otpad u predviđene spremnike
- poštovati GHS oznake na bocama.

(3) Zabranjeno je prelijevati kemikalije, miješati ih ili zagrijavati bez nadzora.

Članak 53.

(1) U laboratorijima gdje se koristi voda, pumpe i otvoreni spremnici, studenti moraju:

- koristiti obuću koja sprječava klizanje
- izbjegavati kontakt s električnom opremom
- biti oprezni pri radu oko mokrih površina.

(2) Zabranjeno je koristiti električne uređaje s oštećenim kablovima u blizini vode.

Članak 54.

(1) Studentske terenske vježbe uključuju geodetska snimanja, ispitivanja tla, nadzor objekata, istraživanja okoliša i druge aktivnosti izvan Fakulteta.

(2) Studenti su obvezni:

- nositi reflektirajuće prsluke (obavezno!)
- koristiti zaštitnu obuću
- poštovati prometne propise
- raditi u grupama pod nadzorom nastavnika
- pridržavati se dogovorenih ruta i zona rada.

(3) Zabranjeno je:

- prelaziti prometnice izvan obilježenih mjesta
- raditi u rizičnim područjima (klizišta, obale vodotoka) bez suglasnosti voditelja
- odvajati se od grupe.

Članak 55.

(1) Boravak studenata na gradilištima dopušten je samo u organiziranim i nadziranim posjetima.

(2) Obvezna oprema uključuje:

- zaštitna kaciga
- reflektirajući prsluk
- zaštitna obuća
- duge hlače i rukave.

(3) Tijekom boravka studenata na gradilištu obvezno je:

- a. označiti rutu kretanja grupe
- b. ograničiti pristup opasnim zonama
- c. osigurati osobu koja je odgovorna za sigurnost grupe
- d. zabraniti pristup strojevima u pogonu
- e. držati grupu pod stalnim nadzorom.

(4) Studenti ne smiju izvoditi nikakav fizički rad na gradilištu (kopanje, dizanje, brušenje, bušenje itd.).

Članak 56.

Studenti ne smiju:

- a. ulaziti u prostorije s posebnim uvjetima rada bez odobrenja
- b. raditi samostalno
- c. koristiti opremu visokog rizika
- d. dirati električne instalacije
- e. unositi hranu i piće u laboratorije
- f. koristiti privatnu opremu (punjače, uređaje) bez pristanka nadzorne osobe
- g. raditi pod utjecajem alkohola ili droga
- h. premještati tešku opremu ili materijale.

Članak 57.

(1) U slučaju ozljede studenta, dužnost nastavnika ili voditelja je:

- odmah prekinuti aktivnost
- pružiti prvu pomoć
- obavijestiti stručnjaka za zaštitu na radu i dekana

- pozvati hitnu medicinsku pomoć ako je potrebno
- ispuniti zapisnik o nezgodi studenta.
- (2) Student ozlijeđen u laboratorijskim ili terenskim aktivnostima ima pravo na liječničku skrb.
- (3) Svaka nezgoda studenta se evidentira i analizira radi sprječavanja ponavljanja.

VIII. TERENSKI RAD I PRIVREMENA GRADILIŠTA

Članak 58.

- (1) Terenski rad obuhvaća sve aktivnosti koje zaposlenici i studenti obavljaju izvan prostora Fakulteta, uključujući:
- geodetska mjerenja
 - geotehnička ispitivanja
 - uzorkovanja tla, vode i materijala
 - ispitivanja prometnica
 - obilazak lokacija projekata
 - nadzor radova
 - posjete građevinama i infrastrukturnim objektima
 - hidrotehnička ispitivanja, monitoring i rad uz vodotoke.
- (2) Terenski rad smatra se radom s povećanim rizicima te se mora planirati, organizirati i izvršavati u skladu s propisima o zaštiti na radu i internim procedurama.
- (3) Sve osobe uključene u terenski rad moraju biti upoznate s rizicima, uputama i planom rada.

Članak 59.

- (1) Terenski rad mora biti unaprijed planiran i odobren od strane nastavnika, voditelja projekta ili ovlaštenika.
- (2) Plan terenskog rada mora sadržavati:
- a. lokaciju i opis aktivnosti
 - b. identificirane rizike i mjere zaštite
 - c. propisanu osobnu zaštitnu opremu
 - d. popis sudionika
 - e. odgovornu osobu na terenu
 - f. sredstva komunikacije (mobitel, radio, aplikacije)
 - g. postupke u slučaju opasnosti, nezgode ili promjene uvjeta
 - h. informacije o vremenskim uvjetima i pristupnim putovima.
- (3) Terenski rad ne smije započeti ako nije obuhvaćen procjenom rizika.
- (4) Studenti smiju sudjelovati u terenskom radu samo uz nadzor nastavnika ili asistenta.

Članak 60.

- (1) Sve osobe na terenu moraju:
- a. nositi propisanu osobnu zaštitnu opremu (reflektirajući prsluk obavezno)
 - b. raditi u grupama od najmanje dvije osobe
 - c. imati stalnu dvosmjernu komunikaciju s voditeljem
 - d. poštovati pravila kretanja i dogovorene rute
 - e. izbjegavati rizične zone (klizišta, vodotoci, prometne trake)
 - f. prekinuti rad u slučaju promjene uvjeta (kiša, magla, mrak, klizav teren)

- g. držati se sigurnosne udaljenosti od strojeva i vozila
- h. koristiti rukavice, zaštitne cipele i zaštitu glave kada je potrebno.

(2) Voditelj terenskog rada odgovoran je za:

- a. planiranje rada i raspodjelu zadataka
- b. kontrolu osnovne zaštitne opreme
- c. nadzor nad studentima
- d. provođenje mjera zaštite
- e. vođenje evidencije nazočnosti
- f. komunikaciju s Fakultetom u slučaju opasnosti
- g. prekid rada kada okolnosti postanu nesigurne.

Članak 61.

(1) U slučaju nezgode na terenu obavezno je:

- a. odmah prekinuti rad
- b. osigurati mjesto nezgode
- c. pružiti prvu pomoć
- d. obavijestiti nadležnu osobu Fakulteta
- e. pozvati hitne službe ako je potrebno
- f. dokumentirati događaj i okolnosti
- g. provesti analizu radi sprječavanja ponavljanja.

(2) Terenski rad mora se odmah prekinuti ako se pojavi oluja, grmljavina, tuča, iznenadna magla, povećani vodostaji, rizik od odrona ili klizišta, pojava divljih životinja, gubitak komunikacije s voditeljem i bilo koji drugi uvjet koji povećava rizik.

IX. OSPOSOBLJAVANJE I INFORMIRANJE

Članak 62.

(1) Zaposlenici, ovlaštenici, studenti i druge osobe uključene u rad Fakulteta moraju biti osposobljeni za siguran rad prema zakonu, podzakonskim aktima i internim pravilima.

(2) Osposobljavanje se mora provoditi prije početka rada, pri promjeni radnog mjesta, pri uvođenju nove opreme, tehnologije ili postupaka te nakon duljeg izbivanja s posla.

(3) Osposobljavanje se mora dokumentirati i evidentirati u službene evidencije.

(4) Osposobljavanje studenata sastavni je dio nastavnog procesa i obvezno je za sve praktične aktivnosti.

Članak 63.

Osposobljavanje na Fakultetu obuhvaća:

1. Uvodno osposobljavanje iz zaštite na radu – za sve nove zaposlenike i studente.
2. Osposobljavanje za rad na siguran način – za zaposlenici koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada, rad u laboratorijima, strojevima, opremi i sl.
3. Periodičko osposobljavanje – najmanje jednom u tri godine ili prema potrebama.
4. Posebna osposobljavanja i certifikati, uključujući:
 - rad na visini
 - rad s električnom opremom
 - rad s kemikalijama i opasnim tvarima

- rad u laboratorijima s povećanim rizikom
 - rad s opremom pod tlakom
 - prva pomoć
 - zaštita od požara
 - evakuacija i spašavanje.
5. Osposobljavanje studenata za laboratorijske i terenske vježbe.
 6. Edukacije o postupanju u hitnim situacijama.

Članak 64.

- (1) Prije početka rada svaki novi zaposlenik mora proći uvodno osposobljavanje koje uključuje:
- zakonske obveze
 - organizaciju zaštite na radu na Fakultetu
 - procjenu rizika radnog mjesta
 - pravila ponašanja
 - evakuaciju i postupanje u nesrećama
 - korištenje osnovne zaštitne opreme
 - upoznavanje s radnim prostorima
 - posebne opasnosti u laboratorijima.
- (2) Uvodno osposobljavanje provodi stručnjak zaštite na radu ili ovlaštena osoba.

Članak 65.

- (1) Zaposlenici koji obavljaju poslove s povećanim rizicima moraju biti osposobljeni za rad na siguran način.
- (2) Obvezno osposobljavanje odnosi se na zaposlenike koji rade:
- s opasnim kemikalijama
 - s teškom opremom
 - na visini
 - s električnom opremom i instalacijama
 - u laboratorijima
 - u skladištima
 - u pokusnim halama
 - u tehničkim prostorijama.
- (3) Osposobljavanje mora biti specifično za opremu i prostor.

Članak 66.

- (1) Studenti prolaze osposobljavanje u dva nivoa:
- a. opće uvodno osposobljavanje
 - b. posebno osposobljavanje za laboratorij ili terenski rad.
- (2) Studenti moraju prije prve vježbe dobiti:
- prezentaciju o opasnostima i pravilima rada
 - upute o ponašanju u laboratoriju
 - informacije o osnovnoj zaštitnoj opremi
 - upute o postupcima u hitnim situacijama.
- (3) Studentima je zabranjeno raditi bez nadzora ili bez osposobljavanja.

Članak 67.

(1) Ovlaštenici i voditelji laboratorija moraju imati dodatna osposobljavanja koja obuhvaćaju:

- naprednu zaštitu na radu
- upravljanje rizicima
- analizu nezgoda
- vođenje dokumentacije
- postupanje s opasnim tvarima
- odgovornosti i zakonske obveze.

(2) Njihova osposobljavanja moraju biti periodički obnavljana.

Članak 68.

(1) Fakultet mora osigurati dovoljan broj educiranih osoba za pružanje prve pomoći u skladu s propisima.

(2) Ovo osposobljavanje obično prolaze:

- administrativni zaposlenici prema potrebi
- tehničko osoblje
- voditelji laboratorija
- osobe koje vode terenske aktivnosti.

(3) Edukacija mora uključivati:

- zbrinjavanje ozljeda
- reanimaciju
- postupanje kod kemijskih ozljeda
- korištenje AED uređaja ako je dostupan.

Članak 69.

(1) Svi zaposlenici moraju biti osposobljeni za osnovne postupke gašenja i evakuacije.

(2) Obvezno se provode:

- teoretska predavanja
- praktične vježbe korištenja vatrogasnih aparata
- vježbe evakuacije najmanje jednom u dvije godine.

(3) U laboratorijima i visokorizičnim prostorijama provode se dodatne vježbe.

Članak 70.

(1) Informiranje zaposlenika i studenata se provodi kroz:

- obavijesti
- interne dokumente
- e-mail komunikaciju,
- oglasne ploče i intranet
- sigurnosne listove
- upute za rad.

(2) Svaki zaposlenik i student mora imati pristup informacijama o rizicima i mjerama zaštite.

Članak 71.

(1) Fakultet mora voditi evidencije o svim osposobljavanjima, uključujući:

- ime i prezime osobe

- datum i vrstu osposobljavanja
 - sadržaj programa
 - ispitivanje znanja
 - potpis osobe koja je provela osposobljavanje
 - rok ponovnog osposobljavanja.
- (2) Evidencije se čuvaju najmanje 10 godina.

X. KEMIJSKE I BIOLOŠKE OPASNOSTI

Članak 72.

- (1) Kemijske i biološke tvari koje se koriste ili mogu nastati u laboratorijima, radionicama, skladištima i tijekom terenskih aktivnosti Fakulteta moraju se koristiti, skladištiti i zbrinjavati u skladu s važećim zakonima, podzakonskim aktima i standardima.
- (2) Sve kemijske i biološke opasnosti moraju biti obuhvaćene procjenom rizika.
- (3) Svi korisnici prostora u kojima se koriste kemikalije ili biološki materijali moraju biti upoznati sa sigurnosnim listovima i uputama.
- (4) Sve kemikalije moraju biti označene prema GHS sustavu (Regulativa (EZ) 1272/2008 – CLP). Zabranjeno je držati neoznačene boce ili posude.
- (5) Kemikalije se smiju nabavljati samo putem ovlaštenih distributera te pri narudžbi kemikalija obvezno je dostaviti sigurnosno-tehnički list, podatke o skladištenju i transportu, upute o rukovanju i rok trajanja.

XI. RIZICI OKOLIŠA I OTPAD

Članak 73.

- (1) Fakultet je dužan provoditi mjere zaštite okoliša u svim svojim aktivnostima, osobito u laboratorijima, radionicama, skladištima i tijekom terenskih istraživanja.
- (2) Zaštita okoliša uključuje:
- a. sprječavanje onečišćenja zraka, vode i tla,
 - b. kontrolu kemikalija i opasnih tvari
 - c. nadzor otpadnih voda
 - d. pravilno gospodarenje otpadom
 - e. sprječavanje emisija prašina i buke
 - f. sigurnu uporabu opreme i tehnologija.
- (3) Rad s tvarima i procesima koji mogu utjecati na okoliš mora biti obuhvaćen procjenom rizika.

Članak 74.

- (1) Dekan fakulteta imenuje osobu odgovornu za nadzor nad okolišnim rizicima.
- (2) Voditelji laboratorija odgovorni su za provedbu mjera zaštite okoliša unutar svojih prostora.
- (3) Svaki zaposlenik i student mora postupati tako da ne uzrokuje štetu okolišu.

Članak 75.

- (1) Otpad koji nastaje tijekom rada Fakulteta mora se razvrstavati, označiti, skladištiti i zbrinjavati u skladu s propisima o gospodarenju otpadom.

- (2) Zabranjeno je miješati opasni i neopasni otpad.
- (3) Otpad se mora odlagati u jasno označene spremnike koji odgovaraju vrsti otpada.
- (4) Zbrinjavanje otpada može se obavljati samo preko ovlaštenih tvrtki.
- (5) Evidencije o otpadu moraju se voditi kontinuirano i ažurno.

XII. POSTUPANJE U SLUČAJU OPASNOSTI

Članak 76.

- (1) Postupanje u slučaju opasnosti obvezno je za sve zaposlenike, studente i druge osobe koje borave u prostorijama Fakulteta.
- (2) Opasnom situacijom smatra se svaki događaj koji može ugroziti sigurnost, zdravlje ili okoliš, uključujući:
 - požare
 - eksplozije i mehaničke lome
 - kemijska prolivanja,
 - biološke incidente
 - ozljede i nezgode
 - električne opasnosti
 - poplave i istjecanja vode
 - nestabilnost konstrukcija i težak pad opreme
 - opasna ponašanja ili kršenja sigurnosnih pravila.
- (3) Svi korisnici prostora dužni su slijediti službene upute i upute voditelja laboratorija ili ovlaštenika.

Članak 77.

- (1) Osoba koja uoči opasnost mora:
 1. odmah obustaviti rad
 2. upozoriti osobe u blizini
 3. procijeniti osobnu sigurnost
 4. obavijestiti ovlaštenika, voditelja laboratorija ili stručnjaka za zaštitu na radu
 5. po potrebi aktivirati uzbunjivanje ili evakuaciju.
- (2) O svakoj opasnoj pojavi mora se ispuniti zapisnik.

Članak 78.

- (1) Ako postoji neposredna opasnost po život ili zdravlje (požar, eksplozija, kontakt s kemikalijama, električni udar, visoki tlak, pucanje uzoraka), rad se mora odmah prekinuti.
- (2) Osobe se moraju udaljiti od izvora opasnosti i premjestiti u sigurno područje.
- (3) U laboratorijima se mora isključiti glavni prekidač napajanja ako je to sigurno za učiniti.
- (4) Ne smije se riskirati osobna sigurnost prilikom spašavanja opreme ili materijala.

Članak 79.

- (1) U slučaju ozljede obvezno je:
 - prekinuti rad
 - osigurati mjesto nezgode

- pružiti prvu pomoć
- pozvati hitnu medicinsku pomoć ako je potrebno
- obavijestiti stručnjaka zaštite na radu
- zabilježiti okolnosti događaja.

(2) Svaka ozljeda mora biti evidentirana u obrascu o ozljedi i upisana u evidenciju nezgoda.

Članak 80.

Nakon incidenta prostor se može ponovno koristiti tek nakon:

- pregleda od strane voditelja laboratorija
- tehničkog pregleda opreme
- analize incidenta
- poduzimanja korektivnih mjera
- ažuriranja procjene rizika ako je potrebno.

XIII. EVAKUACIJA I PRVA POMOĆ

Članak 81.

(1) Fakultet je dužan osigurati uvjete za pravovremenu i sigurnu evakuaciju svih osoba u slučaju opasnosti te osigurati pružanje prve pomoći sukladno važećim propisima.

(2) Svi zaposlenici i studenti moraju biti upoznati s planovima evakuacije i postupcima u hitnim situacijama.

(3) Evakuacijske upute i planovi moraju biti vidljivo istaknuti na svim etažama, hodnicima i kod izlaza.

(4) Fakultet mora imati izrađen Plan evakuacije za sve zgrade i prostore te isti mora biti redovito ažuriran.

(5) Evakuacijski putovi moraju biti stalno slobodni, osvijetljeni i označeni.

Članak 82.

(1) Fakultet je obvezan osigurati mrežu educiranih osoba za pružanje prve pomoći u skladu sa zakonom.

(2) Obvezno je:

- imenovati osobe za pružanje prve pomoći
- osigurati njihovo osposobljavanje
- osigurati dovoljan broj ormarića prve pomoći.

(3) Popis educiranih osoba mora biti istaknut na vidljivim mjestima, na ormarićima prve pomoći.

Članak 83.

(1) Svakom laboratoriju moraju biti dostupni:

- ormarić s opremom za prvu pomoć
- ispirač za oči
- tuš za hitno ispiranje (gdje postoji kemijski rizik).

(2) Ormarići moraju sadržavati najmanje zavoje, sterilne gaze, elastične zavoje, antiseptike, škariće, rukavice, toplomjer, hladne obloge.

(3) Opremu mora redovito provjeravati i dopunjavati ovlaštena osoba.

Članak 84.

- (1) U slučaju ozljede potrebno je:
- a. procijeniti sigurnost okoline
 - b. osigurati da nema dodatnih rizika
 - c. pružiti osnovnu prvu pomoć
 - d. pozvati medicinsku pomoć ako je potrebno
 - e. obavijestiti stručnjaka za zaštitu na radu i nadležne osobe
 - f. popuniti zapisnik o nezgodi.
- (2) Kod prijeloma i posjekotina potrebno je:
- zaustaviti krvarenje
 - imobilizirati ud
 - ne pomicati teško ozlijeđenu osobu bez potrebe.

Članak 85.

- (1) Ako je AED automatski vanjski defibrilator uređaj dostupan u prostoru Fakulteta, njegova lokacija mora biti označena.
- (2) AED smiju koristiti osobe osposobljene za njegovu primjenu.

Članak 86.

- (1) Nakon svake evakuacije ili ozbiljnog incidenta provodi se analiza događaja.
- (2) Stručnjak zaštite na radu u suradnji s odgovornim osobama izrađuje izvješće koje sadrži:
- opis događaja
 - uzroke
 - tok evakuacije
 - potrebe za poboljšanjem
 - prijedlog korektivnih mjera.
- (3) Izvješća se čuvaju najmanje 5 godina.

XIV. OZLJEDE, INCIDENTI I NEAR MISS DOGAĐAJI

Članak 87.

- (1) Fakultet je dužan uspostaviti sustav prijave, evidencije i analize svih ozljeda, incidenata i near miss događaja radi sprječavanja ponavljanja i poboljšanja sigurnosti.
- (2) Ovaj sustav obavezan je za sve:
- zaposlenike
 - ovlaštenike
 - studente
 - osobe vanjskih poslodavaca
 - posjetitelje koji sudjeluju u aktivnostima Fakulteta.
- (3) Svaka ozljeda ili incident mora se odmah prijaviti nadležnim osobama.
- (4) Near miss događaji (opasne pojave) prijavljuju se jednako kao i incidenti.

Članak 88.

- (1) Svaka osoba na Fakultetu dužna je:
- a. prijaviti ozljedu, incident ili near miss *odmah*

- b. obavijestiti nastavnika, voditelja laboratorija ili ovlaštenika
 - c. po potrebi pružiti informacije o okolnostima
 - d. surađivati u istrazi.
- (2) Zaposlenici su dužni prijaviti incident i ako se dogodio studentu.
- (3) Studentske nezgode prijavljuje nastavnik koji vodi aktivnost.
- (4) Nakon ozljede obvezno je:
- a. prekinuti rad
 - b. osigurati mjesto nezgode
 - c. pružiti prvu pomoć
 - d. pozvati hitnu medicinsku pomoć ako je potrebna
 - e. obavijestiti stručnjaka za zaštitu na radu
 - f. popuniti obrazac o ozljedi (za zaposlenike ili studente).
- (5) Ozljede koje zahtijevaju medicinsku intervenciju moraju se dokumentirati. O svakoj ozljedi odmah se sastavlja zapisnik.
- (6) Ako se dogodi incident ili near miss:
- rad se prekida
 - događaj se dokumentira
 - provodi se analiza rizika
 - poduzimaju se hitne korektivne mjere (npr. uklanjanje opasnosti, popravak opreme).
- (2) Near miss događaji moraju se ozbiljno razmotriti jer ukazuju na potencijalne nesigurnosti.

Članak 89.

- (1) Istragu provodi stručnjak zaštite na radu, u suradnji s:
- voditeljem laboratorija
 - nastavnikom
 - ovlaštenikom
 - drugim relevantnim osobama.
- (2) Istraga uključuje:
- analizu mjesta događaja
 - razgovore sa sudionicima
 - pregled opreme
 - analizu dokumentacije
 - provjeru ispravnosti osnovne zaštitne opreme
 - utvrđivanje neposrednih i korijenskih uzroka
 - prijedlog korektivnih i preventivnih mjera.
- (3) Nakon istrage izrađuje se Izvješće o nezgodi te poduzimaju mjere uklanjanja uočene opasnosti, popravak ili zamjena opreme osiguravanje dodatne obuke, ažuriranje uputa za rad, provjeravanje osobne zaštitne opreme i po potrebi izmjena procjene rizika.

Članak 90.

- (1) Fakultet vodi evidenciju ozljeda zaposlenika, evidenciju studentskih ozljeda, evidenciju incidenata, evidenciju near miss događaja i evidenciju uzroka i poduzetih mjera.
- (2) Evidencije moraju sadržavati osobne podatke ozlijeđene osobe (u mjeri dopuštenoj zakonom, datum i vrijeme događaja, opis uzroka, mjesto, svjedoke, okolnosti, poduzete mjere.
- (3) Evidencije se čuvaju najmanje 5 godina, a izvješća o teškim ozljedama trajno.

Članak 91.

(1) Teške ozljede moraju se odmah prijaviti:

- Inspektoratu rada
- HZZO-u (ako se radi o zaposleniku)
- policiji (ako je potrebno).

(2) Sve prijave moraju biti pravodobne i u skladu s propisanim obrascima.

XV. ALKOHOL, DROGE I PSIHOAKTIVNE TVARI

Članak 92.

(1) Radi sprječavanja ozljeda, nesreća i ugrožavanja sigurnosti, na Fakultetu nisu dozvoljeni alkohol, droge i druge psihoaktivne tvari, kao i rad pod njihovim utjecajem.

(2) Ove odredbe primjenjuju se na:

- zaposlenike
- studente
- osobe vanjskih poslodavaca
- posjetitelje koji sudjeluju u nastavnim ili radnim aktivnostima Fakulteta.

(3) Pravila se primjenjuju jednako u prostorijama Fakulteta, laboratorijima, skladištima, kabinetima, zajedničkim prostorima i tijekom terenskog rada ili posjeta gradilištima.

Članak 93.

Strogo je zabranjeno:

- a. pojavljivanje na Fakultetu pod utjecajem alkohola, droga ili psihoaktivnih tvari
- b. konzumacija alkohola ili droga u radno vrijeme, prije rada ili tijekom pauze
- c. konzumacija alkohola ili droga u laboratorijima, radionicama, skladištima, pokusnim halama i tehničkim prostorijama
- d. unošenje alkohola ili droga u prostore Fakulteta bez odobrenja (iznimka: laboratorijske kemikalije koje se koriste kao reagensi, pod posebnim pravilima)
- e. rad s opasnim strojevima, kemikalijama ili opremom pod utjecajem alkohola ili droga
- f. obavljanje nastavnih, istraživačkih i tehničkih aktivnosti pod utjecajem psihoaktivnih tvari
- g. prikrivanje ili toleriranje prisutnosti alkoholiziranih osoba u riskantnim prostorima.

Članak 94.

(1) Ako postoji sumnja da je osoba pod utjecajem alkohola, droga ili psihoaktivnih tvari, ovlaštenik, voditelj laboratorija, nastavnik ili drugi zaposlenik dužan je:

- a. odmah udaljiti osobu s rizičnog mjesta
- b. spriječiti pristup strojevima, opremi ili laboratorijskim procesima
- c. osigurati sigurnost drugih prisutnih osoba
- d. obavijestiti nadležnu osobu (stručnjaka za zaštitu na radu, nadređenog ili Dekana)
- e. zatražiti da osoba privremeno napusti prostor.

(2) Ako osoba odbija napustiti prostor, može biti pozvana služba osiguranja ili, u krajnjem slučaju, policija.

Članak 95.

- (1) Fakultet ima pravo provesti testiranje na alkohol ili droge ako postoji razumna sumnja da osoba ugrožava sigurnost sebe ili drugih.
- (2) Testiranje može provesti ovlaštena osoba (npr. stručnjak za zaštitu na radu, medicinska služba) isključivo sukladno zakonu i pravilima privatnosti.
- (3) Odbijanje testiranja smatra se teškim kršenjem radne i sigurnosne obveze.
- (4) Rezultati testiranja smatraju se povjerljivim podatkom.

Članak 96.

- (1) Zaposleniku koji prekrši odredbe ovog poglavlja može se izreći:
 - udaljšavanje s radnog mjesta
 - pisana opomena
 - stegovni postupak
 - zabrana pristupa laboratoriju ili tehničkim prostorima
 - druge mjere sukladno Zakonu o radu i internim aktima Fakulteta.
- (2) Studenta koji prekrši pravila može se:
 - udaljiti s vježbe ili predavanja
 - evidentirati i pokrenuti stegovni postupak
 - privremeno isključiti iz laboratorija
 - prijaviti studentskom pravobranitelju ili tijelu za provođenje stegovnog postupka.
- (3) Osobe vanjskih izvođača radova mogu biti odmah udaljene iz prostora Fakulteta.

Članak 97.

- (1) Fakultet potiče kulturu sigurnosti, odgovornog ponašanja i zdravih životnih navika.
- (2) Fakultet može organizirati informativne i edukativne programe o rizicima alkohola, droga i drugih psihoaktivnih tvari.

XVI. VIDEO NADZOR I ZAŠTITA PODATAKA

Članak 98.

- (1) Video nadzor na Fakultetu može se koristiti radi zaštite osoba, imovine, laboratorijske opreme, vrijednih instrumenata, objekata, poslovnih tajni te radi sprječavanja kaznenih djela i sigurnosnih incidenata.
- (2) Primjena video nadzora mora biti u skladu s važećim propisima i ne smije narušavati dostojanstvo, privatnost i prava osoba na Fakultetu.

Članak 99.

- (1) Video nadzor smije se koristiti isključivo za sljedeće svrhe:
 1. zaštita zaposlenika, studenata i posjetitelja
 2. zaštita laboratorija, opreme, instrumenata i imovine Fakulteta
 3. sprječavanje provala, vandalizma i oštećenja prostora
 4. sprečavanje zlouporabe opasnih strojeva i kemikalija
 5. nadzor tehnoloških procesa u visokorizičnim prostorijama (primjer: ispitivanja konstrukcija)
 6. analiza sigurnosnih incidenata (na temelju valjanog zahtjeva)
 7. zaštita prostora koji sadrže opasne tvari ili opremu.

(2) Svrha ne smije biti kontrola radnog učinka zaposlenika.

Članak 100.

(1) Video nadzor može se provoditi u sljedećim prostorijama Fakulteta:

1. ulazi i izlazi iz zgrada
2. vanjske površine
3. hodnici
4. skladišta
5. server sobe i tehničke prostorije
6. laboratoriji s posebno vrijednom ili opasnom opremom,

(2) Video nadzor ne smije biti postavljen u:

- toaletima
- svlačionicama,
- prostorima za odmor
- uredima nastavnika i nenastavnog osoblja (osim iznimno, uz poseban pravni temelj)
- prostorima studentskih udruga ili klubova.

(3) U laboratorijima video nadzor smije biti postavljen samo radi sigurnosti i zaštite opreme — ne radi nadzora pojedinačnih korisnika.

Članak 101.

(1) Prostorije pod nadzorom moraju imati jasno istaknute obavijesti u skladu s GDPR-om, uključujući:

- oznaku da se prostor nalazi pod video nadzorom,
- identitet i kontakt voditelja obrade podataka,
- svrhu snimanja,
- informacije o pravima ispitanika.

(2) Obavijesti moraju biti postavljene vidljivo i prije ulaska u nadzirani prostor.

Članak 102.

(1) Snimke se smiju pohranjivati najdulje 6 mjeseci, osim ako je zakonom ili internim aktom određen kraći rok.

(2) Rok pohrane može biti produžen samo:

- ako su snimke dokaz u disciplinskom postupku
- ako su dokaz u prekršajnom, kaznenom ili sudskom postupku
- ako je u tijeku istraga o incidentu.

(3) Po isteku roka snimke se automatski brišu ili anonimiziraju.

Članak 103.

(1) Pristup snimkama imaju isključivo ovlaštene osobe:

- dekan ili osoba koju on ovlasti
- stručnjak zaštite na radu (samo u slučaju istrage sigurnosnog incidenta)
- voditelj IT službe (u vezi tehničke administracije sustava)
- službe nadzora ili policija temeljem naloga.

(2) Neovlašteni pristup strogo je zabranjen, a svi pristupi snimkama moraju biti evidentirani.

(3) Snimke se smiju koristiti samo u svrhe za koje je video nadzor postavljen.

(4) Snimke ne smiju biti objavljene ili prosljeđene trećim osobama osim kada to zahtijeva zakon.

Članak 104.

(1) Fakultet mora osigurati da obrada snimki bude u potpunosti usklađena s GDPR-om, uključujući načela:

- zakonitosti
- transparentnosti
- minimizacije podataka
- ograničenja pohrane
- integriteta i povjerljivosti.

(2) Svaka osoba ima pravo:

- zatražiti informaciju obrađuju li se njezini podaci
- zatražiti pristup snimkama na kojima se nalazi (ako je tehnički moguće)
- zatražiti brisanje, ako ne postoji opravdan pravni temelj za zadržavanje snimke.

XVII. RAD TREĆIH OSOBA (VANJSKI IZVOĐAČI, SERVISERI I POSJETITELJI)

Članak 105.

(1) Treće osobe (vanjski izvođači, serviseri, podizvođači, dobavljači, partneri i svi posjetitelji koji obavljaju rad ili uslugu) smiju raditi u prostorima Fakulteta samo uz prethodnu najavu, odobrenje i kontrolu nadležnih osoba.

(2) Rad trećih osoba mora biti organiziran i nadziran tako da ne ugrožava sigurnost:

- zaposlenika
- studenata
- imovine Fakulteta
- laboratorijske i istraživačke opreme
- okoliša.

(3) Sve treće osobe dužne su se pridržavati internih pravila zaštite na radu, požarne sigurnosti, zaštite okoliša i kućnog reda.

(4) Svi izvođači, serviseri i posjetitelji moraju prije početka rada biti upoznati s:

- pravilima zaštite na radu,
- pravilima rada u laboratorijima,
- planovima evakuacije,
- ograničenjima ulaska i kretanja,
- opasnim prostorima (pokusne hale, laboratoriji, skladišta kemikalija, visokonaponske instalacije).

(5) Fakultet može zahtijevati da treće osobe prođu kratku uvodnu sigurnosnu obuku ili potpisanu izjavu o upoznavanju s pravilima.

(6) Treće osobe smiju ulaziti u laboratorije i pokusne hale samo uz pratnju voditelja laboratorija ili ovlaštenika Fakulteta.

(7) Samostalan rad bez nadzora strogo je zabranjen.

Članak 106.

(1) Treće osobe u potpunosti odgovaraju za:

- svoj alat i opremu
- sigurnost svojih zaposlenika

- eventualne štete prouzročene Fakultetu, studenti ili zaposlenicima
 - eventualne okolišne štete
 - kvarove nastale neiskorištenim postupcima.
- (2) Fakultet ne odgovara za opremu koju treće osobe donose na lokaciju.
- (3) Ozljede i incidenti koji uključuju treće osobe tretiraju se na isti način kao i ozljede zaposlenika Fakulteta.
- (2) Svaka ozljeda mora biti odmah prijavljena.
- (3) Treće osobe moraju omogućiti pristup svim podacima potrebnim za istragu.

Članak 107.

- (1) Trećim osobama strogo je zabranjeno:
- rad bez odobrenja
 - samostalan ulazak u laboratorije i rizične prostore
 - korištenje opreme Fakulteta bez nadzora
 - uklanjanje zaštitnih uređaja ili blokada
 - rad pod utjecajem alkohola, droga ili psihoaktivnih tvari
 - pušenje u zatvorenim prostorima
 - ugrožavanje studenata i zaposlenika.
- (2) Po završetku radova treća osoba mora:
- a. urediti prostor
 - b. ukloniti sav otpad sukladno propisima
 - c. predati prostor odgovornoj osobi Fakulteta
 - d. prijaviti eventualne štete ili nedostatke
 - e. odjaviti se u službi koja je odobrila radove.

XVIII. RAD NA IZDVOJENOM MJESTU RADA, RAD NA DALJINU I DRUGE OBVEZE ZAPOSLENIKA

Članak 108.

- (1) Rad na izdvojenom mjestu rada i rad na daljinu, kako su definirani Zakonom o radu, može se iznimno odobriti ako je u skladu s prirodom posla, moguć bez narušavanja kvalitete nastave, istraživanja, drugih poslova i ako je tehnički izvediv, a može biti povremen ili privremen. Odobrenje mora biti pisano, u obliku dodatka ugovoru o radu sa dodatnim obvezama i pravima, uz mogućnost osiguranja uputa o zaštiti na radu pri korištenju zaslonske opreme i rizika dugotrajnog sjedenja.
- (2) Rad na daljinu ne smatra se radom na mjestu rada odnosno na izdvojenom mjestu rada u smislu propisa o zaštiti na radu.
- (3) Radni prostor zaposlenika koji radi na izdvojenom mjestu rada ili na daljinu mora biti organiziran tako da ispunjava minimalne zahtjeve zaštite na radu (stabilan radni stol, podesivu stolicu, adekvatnu radnu površinu, osvjetljenje, električne instalacije koje su ispravne i sigurne, dovoljno slobodnog prostora za kretanje i uvjete za ventilaciju i ergonomiju).
- (4) Radno mjesto mora biti organizirano tako da se smanji rizik od ozljeda mišićno-koštanog sustava, dugotrajnog sjedenja, neispravne posture, preopterećenja vida, električnih opasnosti.
- (5) Poslodavac može zatražiti fotografiju radnog mjesta ili pisanu izjavu o ispunjenju uvjeta.
- (6) Zaposlenik je dužan opremu koristiti pažljivo i sukladno pravilima Fakulteta te je zabranjeno koristiti nesigurne punjače, produžne kablove ili oštećenu opremu.

(7) U slučaju ozljede, zaposlenik koji radi na izdvojenom mjestu rada ili na daljinu dužan je odmah prijaviti ozljedu, incident, zdravstveni problem povezan s radom ili tehničke probleme koji mogu utjecati na sigurnost, a ozljede se iznimno mogu priznati, ako su nastale tijekom obavljanja radnih zadataka, unutar radnog vremena i ako su odmah dokumentirane te ako je dana izjava i fotografija radnog mjesta i ako je poslodavac odmah obaviješten.

Članak 109.

(1) Svi zaposlenici koji rade u uredima moraju planirati redovite pauze radi sprječavanja:

- naprezanja očiju
- bolova u leđima i vratu
- statičkog opterećenja.

(2) Preporučuje se:

- ustati barem svakih 45–60 minuta
- raditi kratke vježbe razgibavanja
- održavati ergonomski položaj tijela.

Članak 110.

(1) Zaposlenik je dužan pridržavati se sigurnosnih uputa, a posebno dužan je brinuti oko zaštite lozinki, čuvanja službenih dokumenata i nepohranjivanje povjerljivih podataka na privatne uređaje.

(2) Zabranjeno je obavljati poslovne zadatke na računalu u javnim prostorima ili drugim nezaštićenim prostorima gdje postoji rizik od pregleda ekrana ili krađe podataka.

(3) Zaposlenik mora odmah prijaviti incident informacijske sigurnosti.

Članak 111.

(1) Na svim mjestima rada, u zatvorenim prostorima Fakulteta te u prostorima u kojima borave zaposlenici, studenti i druge osobe, zabranjeno je pušenje, u skladu s važećim propisima o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda.

(2) Zabranjeno je korištenje:

- duhanskih proizvoda
- elektroničkih cigareta
- grijanih duhanskih proizvoda
- biljnih proizvoda za pušenje
- svih drugih proizvoda koji stvaraju dim ili paru u svim zatvorenim prostorima Fakulteta.

(3) Pušenje je dopušteno isključivo na otvorenim, za to posebno označenim prostorima, ako su takvi prostori određeni od strane Fakulteta.

(4) Poslodavac je dužan:

- osigurati provođenje mjera zaštite nepušača
- postaviti odgovarajuće oznake zabrane pušenja
- upoznati zaposlenike i studente s pravilima
- poduzimati mjere u slučaju kršenja zabrane

(5) Zaposlenici, studenti i druge osobe dužni su pridržavati se zabrane pušenja te poštivati označene prostore.

(6) Kršenje odredbi ovoga članka smatra se povredom radne obveze i može biti predmet stegovnih postupaka.

XIX. UNUTARNJI NADZOR I DOKUMENTACIJA

Članak 112.

(1) Fakultet mora uspostaviti sustav unutarnjeg nadzora zaštite na radu radi osiguranja stalnog praćenja, kontrole i unapređenja sigurnosti zaposlenika, studenata i drugih osoba.

(2) Unutarnji nadzor obuhvaća:

- a. redovite obilaske prostora
- b. provjeru opreme
- c. praćenje provedbe mjera zaštite na radu
- d. provjeru dokumentacije
- e. upravljanje evidencijama,
- f. provjeru postupanja trećih osoba
- g. izradu izvješća i preporuka
- h. provođenje korektivnih mjera.

(3) Unutarnji nadzor je kontinuiran proces i sastavni je dio upravljanja sustavom zaštite na radu.

(4) Unutarnji nadzor provode:

- a. stručnjak zaštite na radu
- b. ovlaštenici dekana
- c. voditelji laboratorija
- d. pročelnici zavoda
- e. druge osobe određene internim aktima.

(2) Svaka odgovorna osoba dužna je nadzirati rad u svom području i osigurati provedbu mjera.

(3) Osobe koje uoče odstupanja dužne su odmah poduzeti korake za uklanjanje opasnosti.

(4) Redoviti obilasci provode se:

- najmanje jednom mjesečno u laboratorijima
- jednom u dva mjeseca u uredskim prostorima,
- najmanje jednom u tri mjeseca u skladištima i tehničkim prostorijama.

(5) Izvanredni obilasci provode se:

- nakon incidenta
- nakon primjedbi zaposlenika ili studenata
- nakon promjene tehnologije, opreme ili prostora
- tijekom pojačanih radova trećih osoba.

(6) Svaki obilazak mora rezultirati kratkom zabilješkom ili izvješćem.

(7) Unutarnji nadzor obuhvaća provjeru:

- a. ispravnosti radne opreme
- b. stabilnosti konstrukcija i postolja
- c. integriteta zaštitnih uređaja
- d. ispravnosti električnih instalacija
- e. ventilacijskih sustava
- f. dostupnosti zaštitne opreme
- g. čistoće i urednosti prostora
- h. rasvjete
- i. sigurnosne signalizacije
- j. evakuacijskih putova.

Članak 113.

(1) Fakultet mora voditi, održavati i čuvati sljedeću dokumentaciju:

1. Procjenu rizika
2. Evidencije o osposobljavanju zaposlenika i studenata
3. Evidencije o prvoj pomoći
4. Evidencije o incidentima, near miss događajima i ozljedama
5. Plan evakuacije
6. Evidenciju vatrogasnih aparata i opreme
7. Evidencije o otpadu i zbrinjavanju opasnih tvari
8. Dokumentaciju o servisima i ispitivanjima opreme
9. Radne dozvole
10. Interna izvješća o nadzorima
11. Dokumentaciju o video nadzoru
12. Sigurnosno-tehničke listove
13. Upute za rad i interne procedure
14. Akte o imenovanju ovlaštenika
15. Izvješća inspekcije rada i poduzete mjere.

(2) Svaka dokumentacija mora biti točna, ažurirana, dostupna ovlaštenim osobama i čuvana u skladu s propisanim rokovima.

Članak 114.

(1) Fakultet može koristiti elektronički sustav za upravljanje dokumentacijom zaštite na radu.

(2) Dokumentacija se čuva:

- u arhivi Fakulteta,
- u elektroničkoj bazi,
- kod stručnjaka zaštite na radu.

(3) Neke evidencije (npr. one o ozljedama) moraju se čuvati trajno.

Članak 115.

(1) Ako se tijekom nadzora utvrde nepravilnosti, odgovorne osobe moraju:

- a. odmah ukloniti opasnosti
- b. provesti korektivne mjere
- c. obavijestiti voditelja prostora
- d. dokumentirati postupanje.

(2) Ako se radi o ozbiljnim nepravilnostima, rad u prostoru se obustavlja do otklanjanja nedostataka.

(3) Fakultet je dužan omogućiti nesmetan rad inspekcije rada, sanitarne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša i drugih nadležnih tijela.

(4) Sve tražene informacije i dokumentacija moraju se dostaviti u roku koji odredi inspekcija.

(5) Fakultet je dužan provesti mjere naložene zapisnikom inspekcije.

Članak 116.

(1) Nakon provedenog nadzora izrađuje se pisano izvješće koje sadrži:

- datum nadzora
- osobe koje su ga provele
- opis uočenih stanja

- utvrđene nepravilnosti
 - poduzete i predložene mjere
 - rokove i odgovorne osobe.
- (2) Izvješće se dostavlja nadležnima i arhivira.

XX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 117.

(1) Ovaj Pravilnik podliježe redovitom pregledu i reviziji najmanje jednom u tri godine, ili češće ako:

- nastupe zakonske izmjene
- se promijene tehnološki procesi
- se uvede nova oprema ili laboratoriji
- to predloži stručnjak zaštite na radu
- se dogodi ozbiljan incident koji ukazuje na potrebu izmjene postupaka.

(2) Reviziju provodi radna skupina koju imenuje dekan, a čine ju:

- stručnjak zaštite na radu
- predstavnik Uprave Fakulteta
- ovlaštenici poslodavca ili predstavnik ovlaštenik
- predstavnik zaposlenika, ako je imenovan
- druge osobe prema potrebi.

Članak 118.

(1) Svi voditelji laboratorija, zavoda i službi dužni su uskladiti svoje interne upute i procedure s ovim Pravilnikom u roku od 90 dana od stupanja na snagu.

(2) Nakon stupanja na snagu ovog dokumenta, prestaju važiti:

- sve ranije verzije Pravilnika o zaštiti na radu Fakulteta
- sve interne upute i naputci koji su suprotni odredbama ovog dokumenta.

(3) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči i internetskim stranicama Fakulteta.

KLASA:

URBROJ:

D E K A N

Prof. dr. sc. Domagoj Damjanović